

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра грунтознавства і географії ґрунтів

ЗВІТ З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

(12 січня – 08 лютого 2024 року)

8.02.2024
До факультету
Інституту

Виконала:

студентка групи ГРН-31

Парій Марта Тарасівна

Науковий керівник:

доц. Папіш І.Я.

Національнашкала 4

Кількість балів: 85

Оцінка: ECTS B

З.Папіш,

(підпись)

І.Парій,

(підпись)

М.Горбатюк,

(підпись)

Члени комісії:

Хомич В.З.

(прізвище та ініціали)

І.Папіш,

(прізвище та ініціали)

М.Горбатюк,

(прізвище та ініціали)

Львів-2024

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Ретроспективний аналіз степових ландшафтів Західного Поділля ...	4
Розділ 2. Природні умови ґрунтоутворення	6
2.1 Геологічна будова і ґрунтотворні породи.....	6
2.2 Рельєф.....	7
2.3 Клімат	8
2.4 Рослинний покрив	9
Розділ 3. Чорноземи заповідних ландшафтів Західного Поділля	10
3.1 Чорноземи природного заповідника «Медобори».....	10
3.2 Чорноземи заповідного урочища «Степ Панталиха».....	11
3.3 Чорноземи Західноподільського степового резервату "Касова гора"	12
Висновок	13
Список використаних джерел	15

Вступ

Виробничу практику я проходила в навчально-науковій лабораторії „Аналізів ґрунтів і природних вод” географічного факультету з 12 січня по 08 лютого 2024 року.

Тема виробничої практики: «Чорноземи заповідних ландшафтів Західного Поділля».

Об'єкт дослідження: чорноземи заповідних ландшафтів Західного Поділля.

Предмет дослідження: ґрунтоутворення, різновиди чорноземів заповідних ландшафтів Західного Поділля, їх стан та антропогенний вплив.

Виробнича практика є невід’ємною частиною освітньо-професійної програми підготовки фахівців, основним завданням якої є практична підготовка випускника за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. Вона проводиться на оснащених відповідним чином базах університету та інших навчальних закладів, а також на підприємствах, установах, організаціях різних галузей господарства, освіти, охорони здоров’я, культури, торгівлі і державного управління. Виробнича практика включає в себе використання всіх теоретичних знань, отриманих під час навчання. Вона спрямована на підготовку фахівців до майбутньої роботи.

Метою виробничої практики є: закріплення теоретичних і практичних знань, отриманих при вивчені специальних фахових дисциплін; збір студентами базового фактичного матеріалу для виконання курсової, бакалаврської та магістерської робіт.

Завдання виробничої практики:

- опрацювати методологію досліджень;
- проаналізувати фондові, картографічні та статистичні матеріали;
- опрацювати літературні джерела;
- дослідити сучасний стан ґрунтів і земель;
- провести польові та лабораторно-аналітичні дослідження ґрунтів.

Розділ 1. Ретроспективний аналіз степових ландшафтів Західного Поділля

Формування степових ландшафтів Західного Поділля обумовлено сумісною дією різних факторів: тектоніко-геологічних, геоморфологічних, гідрологічних, геохімічних, історичних та антропогенних.

Горотворення в Карпатах викликало хвилеподібні тектонічні рухи на Поділлі, які спричинили почергове простягання в напрямі з північного заходу на південний схід (паралельно до Карпат) більш випуклих і вгнутих поверхонь, у межах яких формувалася аналогічного напряму гідромережа. Врізання Дністра зумовило переорієнтацію поверхневого стоку з напряму Пн.зх. Пд.сх. на Пн.-Пл., а на вододілах збереглися рештки давніх долин, які втратили дренувальну роль, що сприяло їх обводненню, особливо в післяльодовиковий період, формуванню потужної верховодки, розвитку глейових процесів та утворенню лучно-болотних ландшафтів. Мікрозападинний рельєф цих територій, з одного боку, успадкований від розмитої поверхні вапняків чи гіпсів, які залягають під товщею лесових порід, а з іншого - має карстово-суфозійний характер. Від підстилаючих карбонатних порід леси перейняли високу насиченість кальцієм. Наступні після зледеніння епейрогенічні підіймання Поділля зумовлювали посилення дренованості території, а підвищення температур та зростання випаровування спричинили поступове висихання подільських вододілів і формування специфічних лучно-степових ландшафтів, які за зволоженням є лучними, а за складом рослинності наближаються до степових.

До кінця неогену на території Подільської височини існувала низька заболочена рівнина тектонічне підіймання якої почалося приблизно наприкінці неогенового періоду і триває досі. Підіймання і, відповідно, дренування території відбувалося нерівномірно. Проте на значних просторах процес природного осушення був більш повільним. На вододілах тут і до сьогодні збереглося багато заболочених понижень, порослих кущами

верболозу. Слабке заліснення території Поділля та помітна участь мезофітів у складі подільських степів пов'язані з едафічними факторами. Вони формувалися в умовах надмірної обводненості Поділля під час танення вюрмського льодовика та наступного епейрогенічного підіймання цієї території. Унаслідок посилення дренованості вододілів, а також підвищення температур та зростання випаровування озерно-болотні масиви поступово висихають, а їхні ґрунти еволюціонують в бік утворення гідрогенних чорноземів. Тому подільські степи в післяльдовиковий час, через надмірне зволоження Поділля в минулому, мають риси лучного характеру.

Сучасна структура ґрутового покриву Подільської височини, як і всієї лісостепової зони України, є наслідком складного взаємовідношення лісової та трав'яної рослинності в умовах періодичної зміни клімату і розвитку зледенінь, їхньої пульсації у післяльдовиковий період, а також в умовах різnobічної господарської діяльності людини. Залежно від інтенсивності тектонічного підіймання і природного осушення в межах Західного Поділля на окремих міжрічних плато ґрутовий покрив в основному представлений ґрунтами різних стадій розвитку від гігроморфних (лучних) до напівгідроморфних (чорноземно-лучних та лугово-чорноземних) і врешті, до чорноземів на оглеєніх материнських породах і чорноземів без ознак оглеєння.

Специфікою ґрутового покриву лучно-степових ландшафтів є те, що він представлений не якоюсь однією ґрунтовою відміною, а поєднанням ґрунтів із різною глибиною й інтенсивністю оглеєння, що залягають на різних елементах мезо- і мікрорельєфу. Тому ґрунти плакорних лучно-степових ландшафтів потрібно виділити окремо на рівні роду під назвами: чорноземи контактно-лугові, контактно-лучні ґрунти та контактно-лучно-болотні ґрунти, підкреслюючи контактний характер їхнього перезволоження, давнього й сучасного.

(Джерело: Гулик С.В. «Ретроспективний аналіз лучно-степових ландшафтів Західного Поділля»)

Розділ 2. Природні умови ґрунтоутворення

2.1 Геологічна будова і ґрунтотворні породи

У геологічній будові території Західного Поділля беруть участь осадові породи верхнього протерозою, палеозою, мезозою і кайнозою, які залягають на докембрійському кристалічному фундаменті Українського кристалічного шита. Кристалічні породи на території досліджень залягають на значній глибині і не виходять на поверхню. Докембрійський фундамент складається з гранітів та інших магматичних та метаморфічних утворень.

Крейдова система представлена сеноманським, туронським, коньяцьким, сantonським і сенонаським ярусами. Відклади палеогену мають незначне поширення. У них переважають зелені кварцово-глауконітові піски, рідше пісковики та мергелі потужністю до 12 м, які залягають на розмитій поверхні крейди. Неогенові відклади належать до середнього та верхнього міоцену. Залягають переважно на крейдовій поверхні, та перекриваються породами четвертинного віку. Четвертинні відклади утворюють майже суцільний покрив потужністю 20-25 м і більше. Їх немає лише на крутых денудаційних ділянках схилів горбогір'я.

Переважаючу материнською породою на території Західного Поділля є елювіальна кора вивітрювання відкладів верхнього відділу крейдової системи, яка представлена крейдяними мергелями. Це осадові породи змішаного глинисто-карбонатного складу, вміст глинистого матеріалу у яких коливається від 10 до 30%, кальциту - 35-90%. Головними глинистими компонентами цих порід є гідрослюди і монтморилоніт. Порода складається із тонко дисперсного карбонату і пелітових глинистих частинок. Серед маси породи зрідка трапляються сферичної форми вкраплення кальциту.

(Джерело https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/dis_semashevchuk.pdf)

2.2 Рельєф

У північній частині Західного Поділля виділяється відносно великими висотами Гологоро-Кременецький кряж, рельєф якого часто нагадує сильно розчленоване низькогір'я з відносно високими (150—180 м) окремими крутосхилими масивами зі стовпоподібними останцями (Вороняки), густою яружно-балковою мережа, частими проявами карстової діяльності. Кряж крутко обривається на північ у сторону Західнобузько-Стирської низовини.

Найбільші висоти — Гологори (471 м), Вороняки (436 м), гора Драбаниха (408 м) у Кременецьких горах. У західній і центральній частинах Поділля вузькою смугою простягаються Товтри — горбисте підвищення, яке співпадає з виходом на поверхню досить твердих вапнякових порід (залишки коралових рифів неогенових морів). Товтри витягнуті з північного заходу (від селища Підкамінь на Львівщині), продовжуються через Зборів, Тернопіль, Гримайлів і завершуються в районі Кам'янця-Подільського.

Опілля — крайня західна частина Поділля, сильно пересічена територія місцями з вузькими глибокими річковими долинами (Гнила і Золота Липа, Стрипа), крутими схилами, мальовничими краєвидами — Дністровський каньйон. У межах Опілля на південний схід від Львова найвища точка Подільської височини — гора Камула (473 м). Опілля має вигляд цілого ряду підвищених з крутими схилами регіонів, які тягнуться вздовж лівих приток Дністра, з лісистими платоподібними плоскими височинами на міжріччях. На заході Опілля поступово зливається з Передкарпатською височиною.

(Джерело https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Рельєф_України.html)

2.3 Клімат

Згідно з агрокліматичним районуванням України територія досліджень належить до вологої помірно теплої зони, півзони достатнього зволоження. Клімат досліджуваної території помірноконтинентальний з чітко вираженими сезонами року. Переважають вітри західних румбів: у зимовий період - західні та південно-західні, влітку - західні та північно-західні. Середньорічна температура становить 7,0-8,1 °C. Найтеплішим місяцем року є липень, середня температура становить +17,3-18,6 °C. Найнижчі температури спостерігаються у січні (-3,2 - -4,7 °C). Річне коливання температур становить 23 °C. У межах Західного Поділля випадає достатня кількість опадів (550—700 мм за рік). У межах Західного Поділля випадає достатня кількість опадів (550—700 мм за рік).

(Джерело https://lmu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/dis_semaschuk.pdf)

Метеостанція	Місяці												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	За рік
Середньомісячна температура повітря, °C													
Золочів	-4,4	-3,2	1,1	7,4	13,7	16,2	18,0	17,0	13,0	8,2	2,3	-2,0	7,3
Тернопіль	-4,7	-3,3	1,2	7,6	13,4	16,0	17,3	17,0	12,9	7,5	1,7	-2,3	7,0
Кам'янець-Подільський	-3,2	-2,3	2,5	8,6	14,5	17,5	18,6	18,2	13,8	8,4	2,2	-1,6	8,1
Абсолютний мінімум температури повітря, °C													
Тернопіль	-25,4	-26,1	-18,5	-4,0	-1,0	2,6	6,1	3,6	-1,2	-7,9	-13,7	-20,6	-26,1
Кам'янець-Подільський	-27,5	-26,1	-20,7	-5,0	-1,4	2,7	5,6	3,3	-1,8	-8,4	-16,5	-20,1	-27,5
Абсолютний максимум температури повітря, °C													
Тернопіль	8,4	14,4	17,8	23,6	28,3	30,3	31,6	32,8	29,5	25,6	14,5	10,2	32,8
Кам'янець-Подільський	10,7	17,3	20,2	25,4	29,5	31,1	33,9	34,3	30,9	27,3	15,5	11,6	34,3
Середня температура поверхні ґрунту, °C													
Тернопіль	-5,3	-3,6	9,0	8,2	16,1	19,5	20,9	19,9	14,5	7,7	2,0	-2,8	8,8
Кам'янець-Подільський	-5,1	-3,8	2,5	10,2	18,6	22,1	23,4	21,9	15,4	7,9	1,3	-3,1	9,3
Сума опадів, мм													
Золочів	30	28	39	53	74	106	106	84	58	47	44	36	705
Тернопіль	28	28	27	42	61	85	87	73	45	46	38	30	590
Кам'янець-Подільський	23	22	24	47	66	88	88	65	55	37	30	27	572

Таблиця 1. Кліматичні показники Західного Поділля (Кінаш, Бурнаєв, 2001)

2.4 Рослинний покрив

Грунтово-кліматичні умови сприяють розвитку лісової рослинності, яка займає близько 25 % усієї території. Найбільше поширені дубово-грабові, дубові та букові ліси. Букові ліси тут є на північній межі поширення. Значно меншу площину займають болотисті та справжні луки й евтрофні болота. Ксеротермна рослинність у дослідженому регіоні пошиrena на пологих та крутых ($5\text{--}45^{\circ}$) схилах південної, південно-східної, південно-західної, рідше іншої експозиції, на яких ґрунтотворними породами є вапняки, мергелі або вапнисті пісковики, що залягають не глибше 50 см від денної поверхні, на яких формуютьсярендзини. Ці геолого-геоморфологічні особливості території та специфіка ґрунтів на карбонатній основі з високим вмістом гумусу, що погано розкладається й коагулюється, зумовили поширення степової рослинності у невластивих для неї умовах субатлантичного клімату. Саме тому найбільша кількість ділянок зосереджена на межі між Поділлям та Малим Поліссям на сильно розчленованому Гологоро-Кременецькому нагір'ї. Особливістю цього регіону є відсутність угруповань *Festucion valesiacae* та *Fragario viridis-Trifolion montani*, що зумовлено відсутністю лесових відкладів і формування ксеротермних угруповань винятково на виходах карбонатів.

Синтаксономічна схема степової рослинності Північно-Західного Поділля:

Cf. Festuco-Brometea Br.-Bl. et Tx. 1943

Ordn. Festucetalia valesiacae Br.-Bl. et R. Tx. 1943.

All. Cirsio-Brachypodion pinnati Hadac et Klika 1994 em Krausch 1961

Ass. Veronico austriacae-Caricetum flaccae Ass. nova

Thalictro-Salvietum pratensi Medv.-Kornas 1959

Sass. T.-S.p. Teucriosum montanii Sass. nova

Adonidi-Brachypodietum Libb. 1933

Asteri-Linetum flavae Glaczek 1968

Ожерело: https://www.researchgate.net/publication/305781020_XEROTHERMIC_VEGETATION_OF_NORTH_WESTERN_PODOLIA_In_Ukrainian_KSEROTERMNA_ROSLINNIST_PIVNICNO-ZAHIDNOGO_PODILLA

Розділ 3. Чорноземи заповідних ландшафтів Західного Поділля

3.1 Чорноземи природного заповідника «Медобори»

Природний заповідник «Медобори» створений у межах Гусятинської та Підволочиської територіальних громад Тернопільської області України.

Грунти формуються в умовах періодично-промивного водного режиму. Рослинний покрив представлений грабово-дубовими, дубовими, дубово-буковими і буковими лісами. Такі умови ґрунтотворення зумовлюють формування різних типів ґрунтів і визначають домінування тих чи інших ґрунтових процесів.

Грунти природного заповідника «Медобори» сформувалися переважно на лесовидних суглинках і глинах (75%), а також елювії вапняків (15,6%). На елювії вапняків сформувалися - чорноземи карбонатні тарендзини.

Чорноземи типові й опідзолені у межах природного заповідника «Медобори» займають площу 471,7 га (загальна площа заповідника становить 10521,0 га). Чорноземи поширені на випозичених ділянках, на лесоподібних суглинках, при значній глибині залягання вапняків. Чорноземи на досліджуваній території мають потужність гумусових горизонтів 57-85 см. Величини щільності твердої фази ґрунтів коливаються в межах 2,40-2,55 г/см³ у гумусових горизонтах досліджуваних ґрунтів і 2,55-2,68 г/см³ у переходних до породи горизонтах і породі.

(Джерело: <https://archive.interconf.center/index.php/conferenceproceeding/article/view/942/968>)

3.2 Чорноземи заповідного урочища «Степ Панталиха»

На захід від Товтрової гряди чорноземи типові сформувались на слабодренованому Західно-Подільському плато (Степ Панталиха) в умовах домінування мезофільної рослинності різnotравних остепнених лук. Розріз Панталиха характеризує найзахідніші ареали поширення чорноземів типових міграційно-міцелярних у межах лісостепової зони України в наближено-еталонних умовах (багаторічний переліз на землях запасу). Він характеризує групу глибоких розрізів котрі тонкою поволокою вкривають ділянку давньої сарматської рівнини Західноподільського плато в урочищі степ “Панталиха”, що на межиріччі Стрипи і Серету.

На ділянках плато із слабшим дренажем, ознаки давнього перезволоження і сучасного профільного оглеєння чорноземів типових помітні уже в горизонті кротовинного лесу на глибині 130–140 см у формі рясних карбонатних журавчиків і желваків, Fe-Mn бобовин та іржаво-бурих плям.

Грунти земель функціонують в режимі давнього перелогу (рудерально-злакова стадія еволюції) з відповідним рослинним покривом (стенаксис, пирій, осот польовий, звіробій, щавель кінський, хвощ польовий, лучне різnotрав'я). Грунти – чорноземи типові міграційно-міцелярні (Haplic Chernozem) глибинно-глеюваті глибоко малогумусні грубопилувато-середньосуглинкові на лесоподібному суглинку Тернопільського плато. Потужність гумусового горизонту 103 см. Глибина залягання карбонатів з 104 см, сильне і суцільне закипання з глибини 110 см. Поява карбонатної цвілі з 90 см. Шар максимальних скупчень видимих форм педогенних карбонатів не виражений. Глибина появи шару Ртк карбонатних журавчиків з 190 см. Морфологічні ознаки сучасного оглеєння з глибини 200 см.

(Джерело: https://lmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/dis_papish.pdf)

3.3 Чорноземи Західноподільського степового резервату "Касова гора"

Чорноземи типові в межах державного заказника сформувалися під різнотравно-ковиловими реліктовими степовими формаціями за умов надлишкового зволоження, своєрідного гідрологічного режиму на лесоподібних суглинках, що з глибини 3-4 м підстелені гіпсоангідритами. Гіпсоангідрити, що підстилають лесоподібні суглинки, виконують функцію регіонального водоупору, унаслідок чого чорноземи типові в межах Касової гори є глеюватими, а ознаки оглеєння у вигляді вохристо-бурих плям, розводів, Fe-M пунктацій трапляються з глибини 80 см та охоплюють нижній перехідний горизонт і ґрунтоутворюальну породу. Однією з головних морфологічних діагностичних ознак чорноземів типових є глибина залягання верхньої межі карбонатного горизонту. За цією ознакою досліджувані ґрунти Касової гори належать до таких, що глибоко закипають, оскільки карбонати виявляються у нижньому перехідному горизонті та ґрунтоутворюальній породі (на глибині 54-100 см і більше). Максимальні глибини залягання карбонатів (100 см і більше) характерні для чорноземів типових, що поширені в межах мікрознижень, де внаслідок інтенсивнішого промивного режиму вони вимиті до породи. У перехідному горизонті новоутворення карбонатів виявляються у формі псевдоміцелію і прожилок, а у ґрунтоутворюальній породі - у формі журавчиків діаметром 0,5-2,0 см. За гранулометричним складом чорноземи типові державного заказника "Касова гора" грубопилувато-середньосуглинкові. Характерною особливістю профільного розподілу гранулометричних фракцій є низький вміст (1,0-2,6%) грубого піску (частинки розміром 1,0-0,25 мм). Профільний розподіл показників pH вод свідчить, що у верхньому гумусоакумулятивному горизонті чорнозему типового реакція середовища нейтральна (pH вод = 6,8-6,9), а від межі появи карбонатів до ґрунтоугворюальної породи реакція середовища зростає від слабко- (7,3-7,5) до середньолужної (8,2).

(Джерело: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/geography/article/download/2541/2603>)

Висновок

Під час виробничої практики я, за допомогою наукової літератури та інших джерел, зуміла ознайомитись та вивчити ґрутовий покрив Західного Поділля. Було досліджено геологічну будову та ґрунтотворні породи, рельєф, клімат, рослинний покрив території дослідження.

Чорноземи типові й опідзолені у межах природного заповідника «Медобори» займають площу 471,7 га (загальна площа заповідника становить 10521,0 га). Чорноземи поширені на випадкових ділянках, на лесоподібних суглинках, при значній глибині залягання валняків. Чорноземи на досліджуваній території мають потужність гумусових горизонтів 57-85 см.

Чорноземи типові міграційно-міцелярні поширені на території заповідного урочища «Степ Панталиха» глибинно-глеюваті глибоко малогумусні грубопилувато-середньосуглинкові на лесоподібному суглинку Тернопільського плато. Потужність гумусового горизонту 103 см. Глина залягання карбонатів з 104 см, сильне і суцільне закипання з глибини 110 см. Поява карбонатної цвілі з 90 см. Шар максимальних скupчень видимих форм педогенних карбонатів не виражений. Глина поєви шару Prk карбонатних журавчиків з 190 см. Морфологічні ознаки сучасного оглеєння з глибини 200 см.

Чорноземи типові в межах державного заказника «Касова гора» на лесоподібних суглинках, що з глибини 3-4 м підстелені гіпсоангідритами, під дією переважного гумусоакумулятивного процесу. Гіпсоангідрити, що підстилають лесоподібні суглинки, виконують функцію регіонального водоупору, унаслідок чого чорноземи типові в межах Касової гори є глеюватими, а ознаки оглеєння у вигляді вохристо-бурих плям, розводів, Fe-M пунктації трапляються з глибини 80 см та охоплюють нижній перехідний горизонт і ґрунтоутворюальну породу. Однією з головних морфологічних

діагностичних ознак чорноземів типових є глибина залігання верхньої межі карбонатного горизонту. За цією ознакою досліджувані ґрунти Касової гори належать до таких, що глибоко закипають, оскільки карбонати виявляються у нижньому перехідному горизонті та ґрунтоутворювальній породі (на глибині 54-100 см і більше).

На сьогодні лучно-степові ділянки суттєво видозмінені господарською діяльністю людини. Їх можна виявити лише за літературою та картографічними джерелами, а на місцевості - за плоскорівнинною поверхнею, наявністю на ній безстічних западин чи поздовжніх видолинок, а ще за морфологічними ознаками ґрунтів та підгрунтя.

Грунтовий покрив степів Західного Поділля зазнав істотних змін. Контактно-луговаті чорноземи найбільших підвищень, через осушення навколошніх знижених територій, почали розвиватися в напрямку остеповіння. Вони сильніше прогріваються і стають сухішими, про що свідчить підімання близче до поверхні карбонатів кальцію викристалізація їх у формі прожилок і псевдоміцелію.

Інтенсивне сільськогосподарське використання ґрунтів степових ландшафтів на фоні осушення зумовлюють розвиток деградаційних процесів, які проявляються в посиленні мінералізації органічної речовини, в ущільненні орного шару й формуванні брилистої структури, у посиленні дефляції та водної ерозії.

Раціоналізація використання степових ландшафтів повинна спрямовуватися на попередження дефляційних процесів шляхом створення куліс із високостеблих рослин та посадки вздовж канав одного ряду дерев, проведення обробітку ґрунту тільки в стані фізичної стиглості, обмеження застосування важкої техніки.

Список використаних джерел

1. Гулик С.В. «Ретроспективний аналіз лучно-степових ландшафтів Західного Поділля»
2. https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/dis_semashchuk.pdf
3. https://www.wikidata.uk-ua.nina.az/Рельєф_України.html
4. https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/01/dis_semashchuk.pdf
5. Кінаш, Бурнаєв, 2001
6. https://www.researchgate.net/publication/305781020_XEROTHERMIC_VEGETATION_OF_NORTHWESTERN_PODOLIA_In_Ukrainian_KSEROT_ERMNA_ROSLINNIST_PIVNICNO-ZAHIDNOGO_PODILLA
7. <https://archive.interconf.center/index.php/conferenceproceeding/article/view/942/968>
8. https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/dis_papish.pdf
9. <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/geography/article/download/2541/2603>

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Виробнича практика

(вид і назва практики)

студента Ларін Марія Йоакасівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (коледж) аграрний

Кафедра(циклова комісія) грунтовавання і геодезічні дії

освітньо-кваліфікаційний рівень Докторант / І рівень акредитації

напрям підготовки (спеціальність) 10-Природні науки /

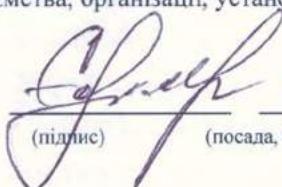
103 - Науки про Землю

III курс, група ЗРН-31c

Студентка Ларісія Марія Тараївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

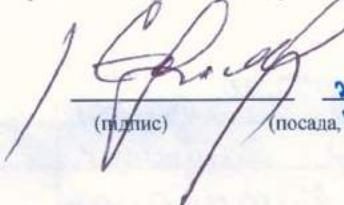
прибув на підприємство, в організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи   « 12 » серпня 2024 року

(підпис) зав. лабораторією Ерінчук Камалія Михайлівна
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
підприємства, організації, установи   « 8 » лютого 2024 року

(підпис) зав. лабораторією Ерінчук Камалія Михайлівна
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	
1	Завдання методами дрено- во-гемодинамічних терапевтических	+					+
2	Аналіз і скомплексування рентгенових лінгваториграфік зимерів, фронтальних шатері- вів по алгоритму Закірова	+					+
3	Лінгваториграфічний аналіз приро- дних усіх зорів корисно-політическо- го та хірургічного та західного походження	+					+
4	Аналіз спиралізованої дра- нікою покриву і склероз- ованої здатності скелету при- родно-антропологічної чиан- дріальній терапевтическій Закі- ровій діяльності	+					+
5	Розглядання висновок терапевтического Закіровського зандандріального Закіровського діяльності	+	+				+
6	Скомплексування шатері- вів і мікродеко, зліну за передбачену практику	+					+

Керівники практики:
від Університету Станіслав Іванов
(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи
(підпис) (прізвище та ініціали) Григорій Епінчук Р. М.

Робочі записи під час практики

У перший та другий півмісяці проходили виробничі практики в асептичній лінії виробництва дніпропетровській філії держпідприємства «Іннопром». За допомогою дніпропетровської філії діє пансионат «Іннопром». За допомогою дніпропетровської філії діє пансионат «Іннопром». Західної Ізюмської геологічної будівлі і земельних територій, хімічні та рослинні покриви).

Історичні преривані та четвертій півмісяці в дистанційованій формі заслідували горизонти західного півдня Західної Ізюмської геологічної будівлі і земельних територій.

Групи природного залишки „Медобори“ сформувались переважно на чистих супішках, горизонти панували на вилучених супішках. (Операція групами природного залишка „Медобори“ Іванюк Т.С., чеснік Л.О., Симакук Р.В.).

Групи залишку чистої „Синьої Ізюмської“ горизонту панували мікролінно-мікрерії чисто-чистоваті чисто чистопористі горизонти балко-середньосупішкові на чисто-чистовату супішку Ізюмського шамо. (Операція: Дистанційне Іванюк Т. Я. „Горизонти на чистих породах Великої Ізюмської і Передкарпаття“).

Горизонти західноподільського стечка розріваний „Карабін гори“ сформувався на чистих супішках, що з північної 3-4-ї півстепеній гікоагрегації. Тинсальні горизонти, що підстилають чистопористі супішки, вилучено дуже рідко чистою водою, чистість горизонтів підтверджена в чистих Карабін гори о чистоваченні. (Операція З. Іванюк „Горизонти півдіні державного залишка „Карабін гори“).

Відгук про роботу студента та оцінка практики

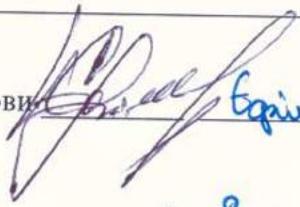
Навчально-наукова лабораторія аналізу зернів і природних
(назва підприємства, організації, установи)
багатовікового науково-технічного центру імені Івана Франка

Студентка Гарік Єлена Тарасівна
повністю виконала завдання
виробничої практики.

Складене її креслення отримало
всесу підхід до експлуатації
по обсягу реалізованої.

Керівник практики
від підприємства, організації, установи
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П.

 Борщук К. М.

« 8 » листопада 2014 року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від Університету про проходження практики

Співробітник Карін Марія Гадасівна
виконав все поставлене перед
ним завдання з добрим прохарисанням
виконаної праці.
Загальнобудувальна - добре,
(85 балів).

Дата складання заліку « 8 » липня 2024 року

Оцінка:

за національною шкалою
кількість балів
за шкалою ECTS

90 бр
85
B+ 90 бр

Керівник практики
від Університету
(підпис) (прізвище та ініціали)

Janina

Janina J. I.